AGDER fylkeskommune

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/27650-6
Saksbehandler Vjosa Larsen-Ademi

Utvalg	Møtedato
Fylkestinget	20.10.2026

Politisk organisering for perioden 2027-2031

Arbeidsgruppas forslag til vedtak

1. Fylkestinget vedtar politisk organisering for perioden 2027-2031 i tråd med arbeidsgruppes omforente endringsforslag.
2. De vedtatte endringene vil bli lagt fram til behandling i konstituerende fylkesting høsten 2027.
3. Økonomiske konsekvenser innarbeides i kommende handlings- og økonomiplan.

Vedlegg
Retningslinjer for valgkomiteen i Agder fylkeskommune

Sammendrag

Fylkestinget vedtok å oppnevne en politisk arbeidsgruppe for å gjennomgå den politiske organiseringen i Agder fylkeskommune. Arbeidsgruppen har bestått av:

- Arne Thomassen
- Gro Bråten
- Rune André Sørtveit Frustøl
- Andreas Arff
- Margit Dale
- Ingebjørg Amanda Godskesen
- Lisbeth Raanes Hansen
- Sølvi Gjerdahl Thomassen

Vjosa Larsen-Ademi og Steinar Knutsen har deltatt som administrative ressurser og bistått arbeidsgruppen gjennom arbeidet.

Arbeidsgruppen har gjennomgått dagens organisering og vurdert mulige justeringer med sikte på å styrke den politiske styringen, sikre gode kontrollmekanismer og videreføre viktige arenaer for medvirkning. Gruppen har lagt vekt på å finne løsninger som kan samle bredest mulig politisk støtte.

Vurderinger

Arbeidsgruppen har vært tydelig på at gjennomgangen ikke har hatt som mål å foreslå en omfattende omorganisering av den politiske strukturen. Arbeidet har i stedet vært rettet mot å gjøre nødvendige justeringer av dagens modell basert på erfaringer fra inneværende valgperiode.

Arbeidsgruppen ba om innspill fra samtlige politiske partier representert i fylkestinget for å sikre bred medvirkning og et best mulig beslutningsgrunnlag. Det ble mottatt innspill fra alle partier med unntak av tre. De innkomne innspillene har vært en viktig del av grunnlaget for arbeidsgruppens vurderinger og forslag. Arbeidsgruppen har lagt vekt på å identifisere områder med bred politisk enighet og å utforme forslag som flest mulig kan stille seg bak.

Arbeidsgruppen la fram en løypemelding til fylkestinget i juni 2026. Gjennom løypemeldingen ble fylkestinget orientert om status i arbeidet, sentrale problemstillinger og foreløpige vurderinger.

Økonomi

Saken har økonomiske konsekvenser som må tas hensyn til i kommende handlings- og økonomiplan.

Reduksjon i godtgjøringen til hovedutvalgsledere vil kunne gi en økonomisk innsparing, mens styrking av godtgjøringen til leder av kontrollutvalget vil medføre økte kostnader. De samlede økonomiske konsekvensene må beregnes nærmere og innarbeides i det ordinære budsjettarbeidet.

Konklusjon

Arbeidsgruppen registrerer bred støtte til å redusere godtgjøringen til hovedutvalgsledere fra 60 % til 50 % av fylkesordførers lønn. Bakgrunnen er et ønske om bedre samsvar mellom godtgjøring og ansvarsnivå, samtidig som vervene fortsatt skal være attraktive og mulig å kombinere med øvrige politiske oppgaver.

Det er bred enighet om at kontrollutvalgets rolle bør styrkes. Arbeidsgruppen mener dette best kan gjøres gjennom økt godtgjøring til kontrollutvalgets leder, som har et særlig ansvar for å ivareta fylkestingets kontroll- og tilsynsfunksjon. Dette endres fra 12 %til 15 %.

Arbeidsgruppen mener det er behov for en tydeliggjøring av valgnemndas rolle og oppgaver. For å sikre større åpenhet, bedre grunnlag for vurderinger og mer målrettet rekruttering til ulike verv, anbefaler arbeidsgruppen at administrasjonen utarbeider en samlet oversikt over de vervene som valgnemnda skal foreslå kandidater til.

Oversikten bør inneholde informasjon om vervets karakter, hvilken type organisasjon eller organ vervet gjelder, omfanget av oppgaven, eventuell godtgjøring samt en vurdering av hvilken kompetanse og erfaring som er relevant for det enkelte verv. Arbeidsgruppen mener dette vil styrke valgnemndas arbeid og bidra til at fylkeskommunen er representert av personer med riktig kompetanse i de ulike organene. Forslag til reglement for valgnemnda følger som vedlegg til saken.

Arbeidsgruppen har vurdert enkelte endringer i delegeringsreglementet. Gruppen anbefaler at fastsetting av planprogram for regionale planer legges til fylkestinget, og ikke lenger delegeres til fylkesutvalget. Dette vil understreke fylkestingets rolle i behandlingen av overordnede planer og strategiske utviklingsspørsmål.

Arbeidsgruppen legger til grunn at forskrift om godtgjørelse også skal gjelde for Fagskolestyret. Dette innebærer at godtgjøringen til medlemmer og eventuelle ledere i Fagskolestyret reguleres etter de samme prinsippene og bestemmelsene som gjelder for øvrige råd, utvalg og folkevalgte organer i fylkeskommunen. Arbeidsgruppen mener dette bidrar til likebehandling, forutsigbarhet og en helhetlig praksis for godtgjøring av politisk oppnevnte verv i fylkeskommunen. Samtidig sikrer det at framtidige reguleringer av godtgjøringer får tilsvarende virkning for Fagskolestyret uten behov for særskilte vedtak.

Arbeidsgruppen ønsker å tilslutte KS sin veileder for forfall.
Presisering av gyldig forfall i reglementet
KS sin veileder anbefaler at fylkestinget presiserer i reglementet hva som er gyldig forfall. Listen over gyldige grunner følger KS sin anbefaling.

Forslag til presisering:
1. Medlemmer av fylkestinget og øvrige folkevalgte organer plikter å delta i organets møter, med mindre de har gyldig forfall, jf. kommuneloven § 8-1.

2. Som gyldig forfall regnes:
   a) sykdom som hindrer deltakelse
   b) permisjoner som nevnt i kommuneloven § 8-10 og arbeidsmiljøloven kapittel 12, blant annet foreldrepermisjon og omsorg ved barns sykdom
   c) dødsfall, begravelse og andre tungtveiende velferdsgrunner
   d) uoppsettelig arbeid, jf. tredje ledd
   e) nødvendig reise som ikke med rimelighet kan legges til et annet tidspunkt
   f) møte i Stortinget

3. Ordinært arbeid er ikke gyldig forfall. Folkevalgte har krav på fri fra arbeid når det er nødvendig på grunn av møteplikten, jf. kommuneloven § 8-2. Med uoppsettelig arbeid menes plikter eller viktig arbeid som ikke kan settes til side ved det aktuelle møtet. Uoppsettelig arbeid kan gi gyldig forfall i enkeltmøter, men ikke som et gjentakende mønster.

4. Møter i andre kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer er ikke gyldig forfall i seg selv. Ved kollisjon gjøres en konkret vurdering av hvilket møte det er viktigst å delta i.
5. Forfall meldes så snart som mulig til politisk sekretariat, med opplysning om forfallsgrunn. Ved tvil avgjør organets leder om forfallet er gyldig.

Avkortning ved fravær
1. Fast godtgjøring for et verv reduseres når den folkevalgte har høyt fravær fra organets møter. Fraværet beregnes per kalenderår for hvert organ den folkevalgte er fast medlem av.
2. Har den folkevalgte vært fraværende fra mer enn 1/3 av organets møter, reduseres den faste godtgjøringen for vervet med 40 prosent.
3. Ved beregningen etter annet ledd regnes ikke med fravær som skyldes sykdom, permisjon etter kommuneloven § 8-10, møte i Stortinget eller oppdrag på vegne av fylkeskommunen.

Leder av arbeidsgruppen
Rune André Sørtveit Frustøl